

ROZRODZENIE (10) *sb n*

Oba o oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg [N rozrodzenié.] ♦ *G rozrodzeni(a) (2).* ♦ *A rozrodzenié (3); -é (1), -(e) (2).* ♦ *I rozrodzeni(e)m (1).* ♦ *L rozrodzeniu (1).* ♦ *pl N rozrodzeniã (3).* ♦ *[A rozrodzeniã.]*

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

I. Rzeczownik od „rozrodzić”: *Zdolność urodzenia, poczęcia (o kobiecie) (1) :*

Wyrażenie: »niemoc rozrodzenia« = bezpłodność (1): *Muliebria, mulierum menstruatío, quibus deficientibus deficit vis pariendi cum eis, zenska nyemocz rozrodzenya* *BartBydg* 94.

II. Rzeczownik od „rozrodzić się” (6) :

1. Rozmnożenie się przez posiadanie liczne go potomstwa (o zbiorowościach ludzkich) [w tym: czyje (5) – G *sb i pron* (4), *pron poss* (1)] (6) : *RejZwierc* 32v; *MycPrz* II B2; *chcac checi fwei dofic vtzinic/ moca á gwałtem tak ten dom [tj. Zborowskich] wikorzenic vmyfleli beli. [...] nieobacziwfy fie wtijm ze temu dofic vtzinyc niemogli/ dla wielkiey moznosci y rozrodzenia ych* *Paprup* Gv, Gv; *Bo páńftwo to, które było prze rozrodzenié Królewicó w Polfkich, rozerwáné, [...] ón [król Łokietek] ie zás reuniował, y do iedności do kupy przywiódl.* *SarnStat* 121; *Co fię Hetmánow godnych [...] dotycze: tych zá lálką Bożą/ á zá rozrodzeniem ftanu Szláchckiego/ [...] iest v nas dáleko więcey á niżeli gdzie indziey.* *VotSzl* B4v; *[W pierwzych [księgach] [...] wfytykch Krolow załugi y rozrodzenia obaczyłz.* *PaprupHerby* *4v (*Linde*); *Nam ftanom Rycerfkim prze náłze rozrodzenie á zdrobnienie w máięthnościách náłzych/ obmyfláwác potrzebá/ żebysmy fie w ftan gburfski nie obroćili* *Sentencja Cv*].

2. [Powstanie, początek [kogo, czego]:

Szereg: »początek i rozrodzenie«: *Księgi té [...] fłowem Genefis [...] fą názwáné/ iż fie w nich opifuie ftworzenie/ á iákoby národzenié świátá/ y początek y rozrodzenié ták rodzái u ludzkiego/ iáko y innych wřzech rzeczy.* *WujBib* 2a.]

III. Potomstwo; generatio PolAnt [czyje] (3) : *A te (fą) rozrodzenia Theráchá Therách fplodził Abrámá/ Nachorá y Háráná: á Hárán spłodził Lotá.* *BudBib Gen* 11/27, *Gen* 6/9, 37/2.

Synonimy: III. dziatki, nasienie, potomstwo, rod, rodzaj.

Cf **ROZRODZIĆ, ROZRODZIĆ SIĘ**